

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 o Rs 080121 15 Rsž
Brčko,29.10.2015. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u vijeću sastavljenom od sudija Lucić Josipe kao predsjednika vijeća, Tešić Dragane i Nedić Srđana kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja S.S. iz B., zastupanog po punomoćniku Tomić Dušanu, advokatu iz Sarajeva, protiv tuženog Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, zastupanog po zakonskom zastupniku Pravobranilaštvu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, radi poništenja rješenja o prestanku radnog odnosa vps.300,00 KM, odlučujući o žalbi tužitelja izjavljenoj protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 o Rs 080121 14 Rs od 27.05.2015. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 29.10.2015. godine donio je slijedeću

P R E S U D U

Žalba tužitelja S.S. iz B. se odbija i presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o Rs 080121 14 Rs od 27.05.2015. godine, POTVRĐUJE.

Zahtjev tuženog Brčko distrikta Bosne i Hercegovine za naknadu troškova sastava odgovora na žalbu SE ODBIJA.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom, prvim (I) stavom izreke, odbijen je tužbeni zahtjev tužitelja kojim je tražio da se poništi kao nezakonito rješenje Gradonačelnika Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 01.1-0100DA-0002/14 od 06.06.2014. godine, kojim zaposleniku u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine S.S. prestaje radni odnos sa 05.06.2014. godine i da se naloži tuženom da tužitelja vrati na njegovo prethodno radno mjesto, da mu poveže radni staž, uplati doprinose i isplati mu sve pripadajuće plate od dana otkaza do uspostavljanja radno - pravnog odnosa, kao i da se naloži tuženom da tužitelju omogući iskorištenje pripadajućeg godišnjeg odmora i to odmah nakon uspostavljenog radno - pravnog odnosa. Istom presudom drugim (II)

stavom izreke tužitelj je obavezan da tuženom nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 539,00 KM, u roku od 15 dana po pravosnažnosti presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Navedenu presudu žalbom pobija tužitelj „zbog povrede odredaba Zakona o parničnom postupku Rpublike Srpske, pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava i to: Zakona o državnoj službi u organima uprave Brčko distrikta Bosne i Hercegovine odnosno Zakona o državnoj službi u organima javne uprave Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, zbog povrede prava iz člana II/3 tačka e. i k. Ustava Bosne i Hercegovine, člana 6. Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda i člana 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju i predlaže da Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine ukine prvostepenu presudu, te odluči u meritumu i u cjelosti usvoji tužbeni zahtjev S.S.“.

U odgovoru na žalbu tužitelja tuženi Brčko distrikt Bosne i Hercegovine naveo je da su navodi žalbe odnosno žalbeni razlozi neosnovani, pa predlaže da se žalba odbije i prvostepena presuda potvrdi, a tužitelj obaveže da tuženom nadoknadi troškove sastava odgovora na žalbu u iznosu od 80,00 KM.

Nakon što je prvostepenu presudu ispitao u smislu odredbe člana 330. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 8/09, 52/10 i 27/14) ovaj sud je odlučio kao u izreci, iz slijedećih razloga.

U ovom sporu tužitelj traži da se poništi rješenje Gradonačelnika Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 01.1-0100DA-0002/14 (rješenje o prestanku radnog odnosa tužitelja) jer je ovo rješenje Gradonačelnik donio 06.06.2014. godine a istim je određeno (izrekom) da tužitelju radni odnos prestaje 05.06.2014. godine, čime mu je dato retroaktivno važenje pa je zbog toga nezakonito, kao i zbog toga što je izreka protivrječna obrazloženju obzirom da je u obrazloženju kao dan prestanka radnog odnosa naveden 19.06.2013. godine a nezakonita je i kod toga da je ovim rješenjem povrijeđen član 142. Zakona o državnoj službi u organima javne uprave Brčko distrikta Bosne i Hercegovine jer se postupak morao voditi i okončati po prethodnom zakonu (Zakonu o državnoj službi u organima uprave Brčko distrikta Bosne i Hercegovine) „obzirom da je postupak utvrđivanja istine o diplomi S.S. započeo i vođen 2012. i 2013. godine“.

Kako proizlazi iz obrazloženja pobijane presude prvostepeni sud je o konkretnom zahtjevu tužitelja odlučio u ovom (parničnom) postupku imajući u vidu činjenicu da prema članu 124. Zakona o državnoj službi u organima javne uprave Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, zaposlenik u organima javne uprave može pokrenuti upravni spor protiv odluke Apelacione komisije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, a kako je u ovom konkretnom slučaju postupak pokrenut po tužbi tužitelja S.S. protiv rješenja Gradonačelnika Brčko distrikta

Bosne i Hercegovine o prestanku radnog odnosa, nalazi da nema zapreke (zakonske) da se vodi parnični postupak „radi poništenja nezakonitog rješenja o prestanku radnog odnosa i zaštite prava iz radno pravnog statusa“.

Zahtjev tužitelja da se poništi sporno rješenje Gradonačelnika prvostepeni sud je našao neosnovanim primjenom odredaba člana 117. stav 1. tačka p) Zakona o državnoj službi u organima uprave Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (koji je bio na snazi u vrijeme vođenja postupka provjere vjerodostojnosti diploma svih zaposlenih u organima uprave) i člana 120. stav 1. tačka l) Zakona o državnoj službi u organima javne uprave Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (koji je bio na snazi u vrijeme donošenja spornog rješenja) koje propisuju da službeniku odnosno namješteniku u organu uprave (javne uprave) Brčko distrikta Bosne i Hercegovine radni odnos prestaje po sili zakona danom saznanja, u slučaju da se utvrdi da je prilikom zasnivanja radnog odnosa dostavio krivotvorene dokumente a kod toga da je nakon provedenog postupka upravne inspekcije (po nalogu Gradonačelnika od 24.12.2012. godine da se provjeri odnosno ispita validnost diploma svih zaposlenih u organima javne uprave Brčko distrikta Bosne i Hercegovine) u pogledu validnosti diplome tužitelja (diplome Sveučilišta u Z. - ... fakulteta Z. izdane dana 11.03.1982. godine pod brojem ... na ime S.K.), inspekcija od nadležnih organa R.H. obaviještena da nije vjerodostojna, jer tužitelj ovu diplomu (koju je priložio prilikom zasnivanja radnog odnosa 14.12.2001. godine) nije stekao na ... fakultetu Z. i da je 05.06.2014. godine Odjel Vlade za stručne i administrativne poslove (Pododjel za ljudske resurse) primio ovo obavještenje (pa je to dan saznanja ovog organa za konkretnu činjenicu) da je onda bio ispunjen uslov da tužitelju (kao službeniku organa javne uprave) prestane radni odnos u službi, po sili zakona, sa danom 05.06.2014. godine kako je to i navedeno u izreci spornog rješenja (s tim da tužitelj 05.06.2014. godine, kada je upoznat sa dobijenim podacima, Pododjelu nije predočio dokaze o vjerodostojnosti sporne diplome) obzirom da je i postupak utvrđivanja vjerodostojnosti diplome tužitelja proveden pravilno i zakonito (jer je tvrdnja tužitelja iznesena, kada je saslušan kao parnična stranka, da diplomu iz Z. nije nikada vidio i da je nije predao paušalna kod činjenice da se tužitelj prijavio na javni poziv za prijem prijave za zasnivanje radnog odnosa u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine i da je kao i svi neraspoređeni zaposlenici tadašnjih administracija, radi zasnivanja radnog odnosa, bio dužan dostaviti traženu dokumentaciju kao dokaz da ispunjava uslove za zasnivanje radnog odnosa, dakle, i diplomu kao dokaz da ima potrebnu stručnu spremu). Kod navedenog prvostepeni sud je u konačnici zaključio i da zakonitost pobijanog rješenja nije upitna zbog toga što je u obrazloženju pobijanog rješenja kao dan prestanka radnog odnosa naveden datum 19.06.2013. godine, jer je u pitanju očigledna greška kod štampanja, odnosno tehnička greška prilikom izrade rješenja, a ni kod sadržaja odredbe člana 142. Zakona o državnoj službi u organima javne uprave Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, jer je postupak utvrđivanja validnosti diplome tužitelja započeo u vrijeme važenja Zakona o državnoj službi u organima uprave a okončan je pobijanim rješenjem koje je doneseno u vrijeme važenja Zakona o državnoj službi u organima javne uprave,

koji zakoni inače sadrže iste odredbe o prestanku radnog odnosa (po sili zakona) kada se utvrdi da je prilikom zasnivanja radnog odnosa službenik odnosno namještenik dostavio krivotvorene dokumente.

Kada obrazlaže žalbene razloge zbog kojih pobija prvostepenu presudu tužitelj navodi da je u postupku koji je prethodio donošenju pobijane presude valjalo utvrditi činjenicu da je tužitelj prilikom zaposlenja dostavio krivotvorenu diplomu, koja činjenica nije utvrđena „jer ne postoji niti jedan dokaz da je tužitelj predao falsifikovanu diplomu prilikom potpisivanja ugovora o radu“, zatim da se kod donošenja spornog rješenja moralo primjeniti materijalno pravo koje je važno u vrijeme početka utvrđivanja validnosti diplome, da je nezakonitim rješenjem koje je donio Gradonačelnik 06.06.2014. godine tužitelju oduzeto pravo na rad, oduzeto stečeno pravo na godišnji odmor i pravo na imovinu kao i povrijeđeno pravo na zakonom ustanovljeni, nezavisni i nepristrasni organ u rješavanju ovog slučaja po važećim zakonima (jer bi saglasno Zakonu o državnoj službi u organima uprave imao pravo na dvostепенost upravnog postupka u pogledu spornog rješenja), da nema krivične odgovornosti tužitelja niti rješenja (pravosnažnog) vanparničnog suda u postupku poništenja falsifikovane isprave i kod toga da sudu nije dostavljena ovjerena fotokopija materijalnih dokaza, da prvostepeni sud nije kod ocjene dokaza provedenih u postupku postupio prema odredbi člana 8. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i nije pravilno primjenio pravila o teretu dokazivanja (iz člana 239. Zakona o parničnom postupku) a kod toga da pobijano rješenje važi retroaktivno i da se isto inače može donijeti samo nakon što se tačno i zakonito utvrdi činjenično stanje („a prvostepenom presudom se utvrđuje činjenično stanje vezano za falsifikat iako potvrda ... fakulteta iz Z. nije u originalu niti u ovjerenoj fotokopiji, pa nema nikakvu dokaznu snagu“) i u postupku u kome se tužitelju moralo omogućiti pravo na odbranu (što tužitelju nije omogućeno) da je onda prvostepena presuda, kojom je odbijen tužbeni zahtjev tužitelja, donesena pogrešnom primjenom materijalnog i procesnog prava.

Ovaj sud nalazi da tužitelj navodima žalbe nije doveo u pitanje pravilnost i zakonitost prvostepene presude.

Naime, tužitelj je tražio poništenje rješenja Gradonačelnika Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 01.1-0100DA-0002/14 od 06.06.2014. godine kao nezakonitog zbog davanja ovoj odluci – rješenju retroaktivnog dejstva (činjenicom da je Gradonačelnik prema zaglavlju rješenje donio 06.06.2014. godine, a izrekom rješenja određeno je da radni odnos tužitelju prestaje sa 05.06.2014. godine) i zbog toga što je u izreci rješenja navedeno da radni odnos tužitelju prestaje 05.06.2014. godine a u obrazloženju da mu radni odnos prestaje 19.06.2013. godine te zbog toga što je odlukom - rješenjem povrijeđen član 142. Zakona o državnoj službi u organima javne uprave (kojim je propisano da se postupci, koji do dana stupanja na snagu ovog zakona nisu pravosnažno dovršeni, završavaju u skladu sa odredbama zakona koji je bio na

snazi do njegovog stupanja na snagu). Tuženi se zahtjevu tužitelja usprotivio (prema obrazloženju pobijane presude) i tvrdnjom da nije u pitanju retroaktivno važenje rješenja jer se radi o prestanku radnog odnosa po sili zakona (a ne o otkazu ugovora o radu) sa danom 05.06.2014. godine pa je Gradonačelnik 06.06.2014. godine mogao donijeti sporno rješenje (član 118. Zakona o državnoj službi u organima uprave i član 120. stav 2. Zakona o državnoj službi u organima javne uprave) u kojem u izreci stoji da radni odnos tužitelju prestaje 05.06.2014. godine i radi potvrde činjenica, na kojima je pobijano rješenje zasnovano (da je tužitelj kod zasnivanja radnog odnosa 2001. godine priložio krivotvorenu diplomu i da je dan saznanja nadležnog organa za to 05.06.2014. godine), predložio da se u postupku povredu dokazi čitanjem i uvidom u materijalnu dokumentaciju, odnosno čitanjem i uvidom u isprave koje se na ove činjenice odnose. Prema podacima spisa predmeta provođenju dokaza predloženih od tuženog tužitelj se nije protivio (tužitelj ni u žalbi ne tvrdi da se tome protivio tako da je osporio sadržaj i autentičnost isprava) onda se ni protivna strana ni prvostepeni sud u dokazivanju (utvrđenju) sadržaja i autentičnosti isprava nisu morali angažovati ako ne postoje očigledni razlozi za sumnju što ovdje, i po ocjeni ovog suda, nije slučaj. Kada, dakle, tužitelj tek u žalbi prvi puta osporava sadržinu i autentičnost isprava onda time ne dovodi u pitanje razloge prvostepenog suda zasnovane na činjenicama sadržanim u ispravama čiji sadržaj i autentičnost tužitelj u postupku nije osporio i radi čega se žalbeni navod tužitelja „da sudu nije dostavljen original odnosno ovjerena fotokopija materijalnih dokaza, pa nemaju nikakvu dokaznu snagu“ ne može uzeti u obzir u žalbenom postupku a to će reći da se njim u ovoj fazi postupka ne može uspješno (osnovano) pobijati pravilnost i zakonitost prvostepene presude.

Kako je prvostepeni sud našao da je osnovano sa 05.06.2014. godine, kao datumom saznanja da je tužitelj prilikom zasnivanja radnog odnosa dostavio krivotvorena dokumenta (diplomu), radni odnos tužitelju prestao po sili zakona (takvo određenje je sadržano i u članu 120. stav 1. tačka l) Zakona o državnoj službi u organima javne uprave Brčko distrikta Bosne i Hercegovine koji je bio na snazi u vrijeme donošenja spornog rješenja i u članu 117. stav 1. tačka p. Zakona o državnoj službi u organima uprave Brčko distrikta Bosne i Hercegovine koji je bio na snazi od 03.10.2006. godine do 22.03.2014. godine) onda ne može biti riječi „o retroaktivnom važenju spornog rješenja zato što je u zaglavlju rješenja kao dan donošenja naveden 06.06.2014. godine“ jer kod naprijed navedenog sporno rješenje ima deklarativan karakter, a to znači da se njim samo konstatuje prestanak radnog odnosa tužitelja, po sili zakona, sa datumom 05.06.2014. godine.

Razlozi prvostepenog suda kojima isključuje protivrječnost izreke i obrazloženja spornog rješenja izneseni su jasno i dovoljni su (strana sedam obrazloženja, prvi stav) pa i po ocjeni ovog suda to što je u obrazloženju istog naveden datum 19.06.2013. godine, kao dan prestanka radnog odnosa, ne ukazuje na njegovu nezakonitost, jer je očigledno u pitanju greška kod izrade.

Tužitelj se u tužbi pozvao i na odredbu člana 142. Zakona o državnoj službi u organima javne uprave Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i ukazao da je sporno rješenje trebalo biti doneseno saglasno odredbama Zakona o državnoj službi u organima uprave Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Međutim, kako su odredbe naprijed navedenih članova ovih zakona iste i da i prema jednom i prema drugom zakonu, rješenje o prestanku radnog odnosa po sili zakona, donosi Gradonačelnik i da je protiv tog rješenja data mogućnost zaštite u sudskom postupku, pa je tužitelj podnio tužbu i u ovom parničnom postupku traži zaštitu (što je prvostepeni sud prihvatio iako se prema pravnoj pouci u pobijanom rješenju protiv istog u određenom roku može pokrenuti upravni spor), onda u konačnici ne može biti riječi o povredi prava tužitelja na zaštitu kod organa ustanovljenog zakonom (nezavisnog i nepristrasnog).

Sa navedenog i kako prvostepena presuda nije donesena povredom odredbe parničnog postupka na koju tužitelj ukazuje u žalbi, jer je sud dokaze provedene u postupku cijenio kako mu to nalaže odredba člana 8. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, a pravilno je primjenio i pravilo o teretu dokazivanja (kada tužitelj dokaze tužene u postupku nije osporio i doveo u pitanje, da su onda ti dokazi sudu mogli poslužiti za utvrđenje bitnih činjenica) i kod toga da su ostali navodi i razlozi žalbe tužitelja, obzirom na predmet spora i činjenice od odlučnog značaja, irelevantni jer i kada bi bili osnovani ne bi mogli dovesti do drugačije odluke, valjalo je odlučiti kao u prvom stavu izreke ove presude a na osnovu odredbe člana 335. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Obzirom da tužitelj u žalbi tvrdi i da je odlukom prvostepenog suda povrijeđeno njegovo pravo na imovinu valja reći da o povredi ovog prava, garantovanog članom 1. Protokola broj 1. uz Evropsku konvenciju, ne može biti riječi samo zbog činjenice da je odlukom prvostepenog suda tužbeni zahtjev tužitelja odbijen.

Ovaj sud je u skladu sa odredbom člana 130. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, odlučujući o žalbi koju je protiv prvostepene presude izjavio tužitelj, odlučio i o zahtjevu tuženog za naknadu troškova sastava odgovora na žalbu, a zahtjev je odbio odnosno odlučio kao u drugom stavu izreke ove presude jer je našao da odgovor po prvom sadržaju nije bio potreban radi ostvarenja i zaštite prava tuženog u ovom sporu.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Josipa Lucić